

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
8 Пж 817/19
26.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД у већу састављеном од судије Биљане Суботић, као председника већа, судије Миле Ђорђевић и судије Јасминке Обућине, као чланова већа, у правној ствари тужиоца-противтуженог „Grande saza“ д.о.о. из Сопота, Ђуринци, ул. Поповић Милосава Јовичића бр. 7, кога заступа адвокат Јован Симић из Београда, против туженог-противтужиоца „Панконтинентал“ д.о.о. из Гроцке, Булевар револуције бр. 110, кога заступа адвокат Милић Бошко из Београда, ради дуга, вредност предмета спора по тужби 4.786.719,06 динара и по противтужби износ од 496.760,09 динара, одлучујући о жалби тужиоца и туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П 2943/2018 од 29.11.2018. године, на седници већа одржаној дана 26.02.2020. године, донео је следећу:

ПРЕСУДУ

I ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА жалба туженог као неоснована и пресуда Привредног суда у Београду П 2943/2018 од 29.11.2018. године се **ПОТВРЂУЈЕ** у ставу I изреке и у делу става II изреке којим је обавезан тужени „Панконтинентал“ д.о.о. из Гроцке да исплати тужиоцу износ од 3.522.193,79 динара, са законском затезном каматом од 30.05.2013. године па до исплате.

II ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА жалба туженог, па се пресуда Привредног суда у Београду П 2943/2018 од 29.11.2018. године **ПРЕИНАЧАВА** у делу става II изреке, а којим је обавезан тужени да плати тужиоцу износ од 1.264.525,27 динара са законском затезном каматом од 30.05.2013. године па до исплате и **ОДЛУЧУЈЕ**:

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му исплати износ од 1.264.525,27 динара са законском затезном каматом од 03.05.2013. године па до исплате.

III ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА жалба тужиоца, па се пресуда Привредног суда у Београду П 2943/2018 од 29.11.2018. године у ставу III изреке **ПОТВРЂУЈЕ** у делу којим је усвојен противтужбени захтев туженог „Панконтинентал“ д.о.о. из Гроцке, а којим је тражио да се обавезе тужилац „Grand saza“ д.о.о. из Сопота да му исплати износ од 496.760,09 динара са законском затезном каматом почев од 27.06.2013. године, у року од осам дана од дана писменог отправка пресуде.

IV ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА жалба тужиоца, па се пресуда Привредног суда у Београду П 2943/2018 од 29.11.2018. године у ставу III изреке **ПРЕИНАЧАВА** у делу којим је обавезан противтужени да противтужиоцу исплати законску затезну камату на износ од 496.760,09 динара почев од 11.04.2013. године па до 26.06.2013. године и **ОДЛУЧУЈЕ**:

ОДБИЈА СЕ противтужбени захтев противтужиоца „Панконтинентал“ д.о.о. из Гроцке, а којим је тражио да суд обавезе противтуженог „Grande casa“ д.о.о. из Сопота да му исплати законску затезну камату на износ од 496.760,09 динара почев од 11.04.2013. године па до 27.06.2013. године.

VПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног суда у Београду П 2943/2018 од 29.11.2018. године у ставу V изреке и **РЕШАВА**:

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 503.338,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа одлуке, под претњом принудног извршења.

Образложење

Првостепеном пресудом Привредног суда у Београду П 2943/2018 од 29.11.2018. године, ставом I изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе повећањем тужбеног захтева на износ од 4.786.719,06 динара са законском затезном каматом од 30.05.2013. године па до исплате, ставом II изреке усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 4.786.719,06 динара са законском затезном каматом од 30.05.2013. године па до исплате, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом III изреке усвојен је противтужбени захтев туженог „Панконтинентал“ д.о.о. из Гроцке, а којим је тражио да суд обавезе тужиоца-противтуженог „Grande casa“ д.о.о. из Сопота да му исплати износ од 496.760,09 динара са законском затезном каматом почев од 11.04.2013. године, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом IV изреке констатовано је да је противтужба повучена за износ од 2.473.535,91 динара са припадајућом каматом и ставом V изреке обавезан је тужени да тужиоцу да на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 705.852,97 динара у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Благовременом жалбом наведену одлуку у ставу III и V изреке побија тужилац-противтужени из свих законом прописаних разлога, са предлогом да другостепени суд одлуку у ожалбеном делу, ставом III изреке преиначи и одбије у целости противтужбени захтев као неоснован, а у ставу V обавезе туженог да му у целости накнади трошкове поступка, обзиром да је у наведеном поступку успео у целости. Тужилац у образложењу жалбе указује да је погрешан закључак првостепеног суда, те да је погрешно утврдио чињенично стање, те је на исто погрешно применио материјално право, када је закључио да је тужилац у обавези према туженом на име неоправданог аванса.

Одлуку у ставу I, II и V изреке побија из свих законом прописаних разлога и тужени-противтужилац, указујући да пресуда има недостатака због којих се не може испитати, са предлогом да другостепени суд усвоји жалбу, и одлуку у побијаном делу преиначи тако што ће тужбени захтев одбити и обавезати тужиоца да туженом накнади трошкове поступка. Жалбом се указује да је првостепени суд погрешно када је дозволио објективно преиначење тужбеног захтева. Жалбом се указује да из утврђеног

чињеничног стања произилази да је вредност грађевинских радова које је тужилац извео радове чија је вредност мања од износа који му је платио тужени, увећано за вредност уговорене компензације. Жалбом се указује такође да суд није имао у виду да из налаза вештака економско-финансијске струке произилази да је тужилац отписао дуговања по фактури број 13 и сва дуговања туженог свео на нулу, што значи да по њој нема право ни потраживати. Указује да током поступка је утврђено, и то из исказа АА, да све радове није изводио тужилац, нарочито не преградне зидове. Из тих разлога сматра да је на тужиоцу био терет доказивања да докаже да је извео све радове чију вредност потражује, па и преградне зидове, као и да је првостепени суд погрешно што није извео доказ саслушањем предложеног сведока ББ, а који би наведене недоумице отклонио. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Испитујући правилност и законитост побијане одлуке у смислу одредби члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да су жалбе парничних странака делимично основане.

У поступку доношења првостепене пресуде нису учињене битне повреде поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности. Неосновано се указује да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, обзиром да је изрека пресуде јасна, пресуда садржи разлоге, а који су дати у складу са стањем у списима.

Према чињеничном стању утврђеном до закључења главне расправе, тужилац и тужени су били у пословном односу по основу уговора о грађењу, те је обавеза тужиоца била да изведе радове на стамбено-пословном објекту у Гроцкој, а тужени је био наручилац тих радова. Тужилац је за извршене радове испоставио рачун број 11-RN002000001 од 22.12.2011. године, на износ од 4.120.000,00 динара и рачун број 12-RN002000001 од 27.03.2012. године, на износ од 4.500.000,00 динара, који рачуни су уредно потписани и оверени печатима парничних странака, као и рачун број 13-RN001000003 од 10.04.2013. године, на износ од 3.344.051,88 динара, који не садржи потпис и печат туженог, а сви издати рачуни гласе на име извршених грађевинских услуга. Током поступка је утврђено да су парничне странке закључиле Уговор о купопродаји непокретности, оверен код Другог основног суда у Београду, Ов 3 бр. 2713/12 од 12.06.2012. године, на основу кога се тужени, као продавац, обавезао да тужиоцу, као купцу, преда специфициране станове, у стамбено-пословном објекту у Гроцкој, за међусобно договорену купопродајну цену у износу од 7.500.000,00 динара, те је договорено да ће се утврђена купопродајна цена исплатити продавцу путем компензације, и то тако што ће купац извршити грађевинске радове на објекту у којем се налазе предметни станови, и то грубе грађевинске радове на делу објекта, при чему ће дневник рада и ситуације бити саставни део уговора. Током поступка је било извршено вештачење преко вештака грађевинске струке, на околност и висину изведених радова од стране тужиоца, а из налаза и мишљења вештака је утврђено да вредност радова које је тужилац извео на пословно – стамбеном објекту на кат.парцели 4075/1 КО Гроцка, без преградних зидова износи 114.442,75 евра, а да вредност израде преградних зидова износи 10.959,23 евра, па да дуг туженог према тужиоцу за изведене радове без преградних зидова износи 30.525,71 евра, односно 3.522.193,79 динара или 41.484,94 евра, односно 4.786.719,06 динара за изведене радове у које је укључена израда преградних зидова, те је одређена тржишна вредност купљених станова по купопродајном уговору, која је на дан овере уговора 12.06.2012. године, износила 134.125,29 евра. Из исказа саслушаног вештака произилази да је вештачење сачињено на основу архитектонско грађевинског пројекта, да уговорне стране, овде парничне стране, нису водиле грађевинску књигу и дневник, те је на бази архитектонско

грађевинског пројекта израчунао количине изведених радова и на основу њих утврдио вредност изведених радова. Такође, током поступка је извршено и вештачење пословних књига парничних странака на околност међусобног пословања, преко вештака економско-финансијске струке, те је утврђено да тужени дугује тужиоцу износ од 7.500.000,00 динара за изведене грађевинске радове на предметном објекту, што представља плаћену уговорену цену тужиоца за некретнине специфициране у уговору о купопродаји, те да тужилац дугује туженом износ од 496.760,09 динара на име више примљених средстава. Из налаза вештака економско финансијске струке произилази да је рачуном број 13-RN001000003 од 10.04.2013. године тужилац задужио туженог, па је приликом саслушања вештак истакла да у књиговодственом смислу не постоји дуг туженог према тужиоцу по овој факури. Током поступка није било спорно да је део дуга тужени измирио на основу уговора о цесији, у укупном износу од 1.120.000,00 динара. Из исказа вештака економско-финансијске струке саслушаног на рочишту произилази да када се узме у обзир да је тужилац задужио туженог са по две фактуре и то фактура број 11 и фактура број 12, а које су евидентирание и у пословним књигама туженог, као и да су закључили поменути Уговор о купопродаји, и то вредност станова у висини од 7.500.000,00 динара, а имајући у виду и спроведену цесију, произилази да је тужени више уплатио тужиоцу за износ од 496.760,09 динара, у односу на спорни уговорни однос искључујући обавезу по факури број 13. Из исказа такође произилази да вештак приликом обрачуна је искључила у односу на постављени противтужбени захтев факуру број 13 указујући да иста није била подобна за књижење, али имајући у виду налаз и мишљење вештака грађевинске струке, без обзира на наведено произилази да постоји разлика у вредности изведених радова у пословним књигама странака у спору.

Одлучујући о тужбеном и противтужбеном захтеву, првостепени суд је ценио да је тужбени захтев у целости основан, те како тужени у току поступка, иако је спорио да је тужилац извео радове на изградњи преградних зидова у количини од 1520м² није доставио доказ да те радове није извео тужилац већ евентуално треће лице, прихватио налаз и мишљење вештака грађевинске струке у првој варијанти, па је тужбени захтев усвојио за износ од 4.786.719,06 динара, ценећи да тужилац по рачуну број 13, има право потраживати наведени износ, обзиром да из налаза и мишљења вештака грађевинске струке произилази да је и извео радове у наведеном износу, а који му од стране туженог нису плаћени.

Одлучујући о противтужбеном захтеву, ценећи да из налаза и мишљења вештака финансијске струке, а имајући у виду и налаз грађевинске струке, произилази да је тужени у претплати код тужиоца за износ од 496.716,09 динара, на име више примљених средстава за изведене радове на пословно стамбеном објекту на катастарској општини Гроцка, катастарска парцела 4075/1, овако постављен противтужбени захтев усвојио.

Првостепени суд је дозволио објективно преиначење тужбе с позивом на одредбе члана 200. став 1. Закона о парничном поступку, налазећи да исто неће знатно продужити трајање парнице.

Предмет тужбеног захтева су изведени грађевински радови од стране тужиоца на објекту чији је инвеститор био тужени, односно наплата вредности изведених грађевинских радова која није наплаћена закљученим Уговором о купопродаји непокретности и закљученим уговорима о цесији, док је предмет тужбеног захтева вредност више наплаћених радова од стране тужиоца. У конкретном случају из утврђеног чињеничног стања произилази да у току парничног поступка није било спорно да су тужилац и тужени били у овом пословном односу, да је тужилац за туженог извео одређене грађевинске радове, иако нису имали закључен писмени

уговор о градњи. Обзиром да одредба члана 630. став 2. Закона о облигационим односима прописује да Уговор о грађењу мора бити закључен у писменој форми, а како парничне стране нису у складу са одредбом члана 308. Закона о парничном поступку, благовремено доставиле доказ на те околности, то произилази да природа њиховог уговорног односа има правну природу Уговора о делу, што значи да се надаље на решавање њиховог пословног односа имају применити одредбе Закона о облигационим односима које регулишу уговорни однос по основу уговора о делу у глави 12.

Међу парничним странама у току поступка, имајући у виду тужбени захтев био је споран обим извршених радова на основу предметног пословног односа, односно да ли су радови који су фактурисани по испостављеној фактури бр. 13. изведени у целисти, а у вези са изведеним радовима који се тичу преградних зидова.

Правилан је закључак првостепеног суда да, имајући у виду налаз и мишљење вештака грађевинске струке, а којим је потпуно и јасно одговорено на задатак, произилази да парничне стране нису водиле евиденцију о изведеним радовима, те како је налаз и мишљење вештака дато на основу архитектонско пројектантске документације, исти је извршио обрачун вредности преградних и свих изграђених преградних зидова у овом објекту. Обзиром да тужени спори да је тужилац извео количину преградних зидова од 1520м², није правилан закључак првостепеног суда да је на туженом терет доказивања да пружи доказе да те радове није извео тужилац већ евентуално треће лице. Ово стога што је тужилац, као уговорна страна која је изводила радове био у обавези да о изведеним радовима води евиденцију, којом би евентуално накнадно доказивао обим и количину изведених радова. Како у конкретном случају тужилац тврди да је извео преградне зидове у целисти, односно на комплетном објекту, а тужени му наведену чињеницу у овом поступку оспорава, то је сходно одредби члана 231. Закона о парничном поступку, управо на тужиоцу био терет доказивања позитивне чињенице, да је он извео у целисти изградњу преградних зидова на спорном објекту. Како тужилац то није доказао другостепени суд је ценио да је првостепена одлука, у ставу II изреке правилна у делу у коме је тужени обавезан да тужиоцу исплати на име цене за изведене радове износ од 3.522.193,79 динара са припадајућом законском затезном каматом, обзиром да је то износ изведених радова по рачуну 13, који тужени остале фактурисане радове из овог рачуна није конкретно оспоравао, то је применом одредби члана 623. став 3. Закона о облигационим односима, тужени извршени рад примио и одобрио, па је у обавези да исти и плати тужиоцу. Како тужилац није доказао да је извео радове на изградњи 1520м² преградних зидова, а чија је вредност 1.264.525,27 динара, а из изведених доказа, исказа саслушаног сведока АА произилази да су и трећа лица изводила радове на објекту, значи да је на тужиоцу био терет доказивања да је у односу на радове чију вредност потражује исте у целисти предузео. Како тужилац у делу захтева није доказао да је извршио радове за које потражује износ, то му је у том делу по оцени другостепеног суда став II изреке морао бити преиначен и тужбени захтев у наведеном делу одбијен.

Неосновано се жалбом туженог побија одлука у ставу I изреке првостепене одлуке, обзиром да је иста правилно донета применом одредби члана 200. став 1. Закона о парничном поступку, и применом одредби члана 199. Закона о парничном поступку, јер је наведено целисходно за коначно решење спора међу парничним странама, а није продужило трајање парнице.

Неосновано се жалбом туженог указује да тужилац нема право потраживати било који износ по основу фактуре број 13, обзиром да су дуговања туженог сведена на нулу. Ово стога што је правилан закључак првостепеног суда да на оцену основаности тужбеног захтева и на постојање дуга не утиче чињеница да ли у књиговодственом

смислу постоји или не постоји обавеза туженог према тужиоцу, обзиром да основаност захтева произилази из осталих изведених доказа, налаза и мишљења вештака грађевинске струке.

Из наведених радова другостепени суд је одлуку у ставу I, II и III изреке донео применом одредби члана 390. и 394. Закона о парничном поступку.

Правилна је одлука првостепеног суда у делу којим је ценио да је постављени противтужбени захтев основан. Ово стога што из утврђеног чињеничног стања, исказа вештака економско-финансијске струке, а имајући у виду фактуру 11 и 12 произилази да је тужени, као извршена међусобна плаћања закључен Уговор о цесији и Уговор о купопродаји, да је тужени преплатио своју обавезу по основу наведених изведених грађевинских радова у износу од 496.760,09 динара, односно да толико износи вредност коју је тужени више платио тужиоцу, а који аванс тужилац није оправдао. Терет доказивања у овом конкретном случају је управо био на тужиоцу, да је наведени износ оправдао.

Другостепени суд је мишљења да је погрешан закључак првостепеног суда да тужени-противтужилац има право на наведени износ оправданог аванса, потраживати законску затезну камату од дана стицања, јер тужени-противтужилац није доказао да је од тог тренутка тужилац-противтужени постао несавестан, обзиром да је било у току трајање самог уговорног односа, изводили су се радови, а који је терет доказивања чињенице био на противтужиоцу. Из тих разлога другостепени суд је применом одредби члана 214. Закона о облигационим односима, ценећи да је противтужени у обавези да плати неоправдани аванс, одлуку у ставу III изреке делимично потврдио, али са законском затезном каматом од дана подношења захтева, а што је 27.06.2013. године, обзиром да је то дан када је овде противтужени поднео противтужбу.

Из наведених разлога ценећи у том делу одлуку у ставу III изреке као правилну другостепени суд је применом одредби члана 390. Закона о парничном поступку потврдио. Одлуку у ставу III другостепени суд је делимично преиначио и тужбени захтев одбио, ценећи да противтужилац нема право захтевати законску затезну камату на наведени износ од дана стицања јер није доказао савесност тужиоца-противтуженог.

Из наведених разлога применом одредби члана 390. и 394. Закона о парничном поступку, другостепени суд је донео одлуку као у изреци овог решења.

Одлука о трошковима парничног поступка је правилна у делу у коме су правилно, имајући у виду предузете радње и Адвокатску и Таксену тарифу трошкови одмерени, али обзиром да је другогостепеном одлуком делимично преиначена првостепена одлука у делу одлуке о тужбеном захтеву, то се променио успех странака у спору и то тако што је у спору тужилац успео за износ од 66%, а тужени за износ од 34%, имајући у виду одлуку о тужбеном и противтужбеном захтеву. С обзиром на наведено тужиоцу припадају трошкови у износу од 675.378,00 динара, а туженом трошкови у износу од 172.040,00 динара, те када се изврши међусобно пребијање преостаје обавеза туженог да тужиоцу намири трошкове поступка у износу од 503.338,00 динара. Из наведених разлога, применом одредби чл. 153,154,162, и 163 Закона о парничном поступку донета је одлука као у изреци, обзиром да је иста донета сходно успеху тужиоца и туженог у спору.

БС/ОПГ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Биљана Суботић с. р.

Тачност отправка оверава